Aº. 1825. Nº. 150.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 17. December.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag, den 13. December.

De zitting wordt ten half elf ure geopend. Al de tribunes zijn vol toeschouwers. Z. K. H. de prins van Oranje is in zijne loge.

Zijne Exc. de minister van financien is in de vergadering tegenwoordig, om de ontwerpen van wet der staatsbegrooting van 1826, die aan de orde van den dag zijn, te verdedigen. Op de bank der ministers bevinden zich de heeren *van Maanen*, *van Gobbelschroi*, *d'Aubremé*, *van Pallandt* en *Goubau*, hoofden van departementen van algemeen bestuur.

Wordt ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, betrekkelijk de onteigeningen. Verzonden naar de afdeelingen der maand October, uit hoofde van het verband tusschen dit ontwerp en den titel des burgerlijken wetboeks, nopens *het eigendom*, dewelke aan de afdeelingen van gemelde maand is verzonden.

Drie verzoekschriften worden ter tafel gebragt, namelijk twee van de heeren *Ingler* c. s. en *Twist* en *van de Vijver*, handelaren te Rotterdam, en het derde van de kamer van koophandel te Arnhem. Alle deze verzoekschriften behelzen bezwaren tegen het ontwerp van wet, over te maken veranderingen in het tarief der in- en uitgaande regten en op den doorvoer. Dezelve worden naar de commissie tot de petitien verzonden. Men gaat over tot de discussie omtrent de wetten, betrekkelijk de staatsbegrooting van 1826.

Het woord is aan den heer *Angillis*, die zich voornamelijk bepaalt tot het voordragen van eenige algemeene bedenkingen over de finantiële instellingen en de belastingen, vooral over de wet op het gemaal en de admodiatie van hetzelve; welke laatste, zegt hij, wel voordeelig is voor de schatkist, maar geenszins voor de contribuabelen. Wijders maakt hij nog eenige aanmerkingen, nopens de belasting op de huurwaarde. Hij zal echter *voor* de wetten stemmen, ten zij er, in den loop der discussie, argumenten mogten worden gemaakt, welke hem van gevoelen zouden kunnen doen veranderen.

De heer *G. G. Clifford* zegt, dat de antwoorden van het gouvernement op de aanmerkingen der afdeelingen hem niet voldoende voorkomen; dat hij omtrent verscheidene punten niet genoegzaam ingelicht is, en dat hij nadere toelichting van den minister zal afwachten, ter bepaling van zijne stem. Hij heeft voornamelijk bedenking omtrent de overschrijvingen van de jaarlijksche op de tienjarige begrooting; omtrent de wijze, waarop de millioen guldens, ter beschikking van den Koning voor onvoorziene uitgaven, in de staats-rekening moet verantwoord worden. De redenaar herhaalt hier de aanmerking daaromtrent van de zesde afdeeling. Over 't algemeen komt het hem voor, dat de overgelegde rekeningen niet zeer regelmatig zijn; nogtans zijn orde en regelmatigheid, een vereischte in alle rekeningen, vooral noodig in die van de staats-begrooting. Na eenige andere bedenkingen omtrent de wet der 8 millioenen, ter herstelling van de schaden door den zeevloed van Februarij ll. en de vermindering der 8 opcenten van de belasting op het gemaal, eindigt hij met te zeggen, dat hij met leedwezen uit de door het gouvernement overgelegde staten gezien heeft, dat de opbrengst der belasting op den wijn en het gedisteleerd verre beneden de raming is gebleven.

De heer *de Stassart*. Na eenige bedenkingen tegen sommige posten van het budjet gemaakt te hebben, komt de redenaar tot de inrigtingen, wegens het publiek onderwijs en het *collegium philosophicum*, hetwelk hij beschouwt als te zijn een gevolg van een edelmoedig en billijk gevoelen des Konings, doch hij zou verlangen, dat de artikels 7, 8 en 9 van den tweeden titel van het *besluit van den 17. Maart* 1808, *houdende organisatie van de universiteiten*, eenige wijzigingen mogten ondergaan. Hij zal zijne toestemming niet kunnen geven, uit hoofde dat bij de in discussie zijnde wetten worden gehandhaafd de opcenten op belastingen, welke hij beschouwt als onbestaanbaar met het grondbeginsel van eene evenredige en billijke repartitie, en met het algemeene welzijn.

De heer *Fockema* ontvouwt nader de aanmerkingen, door zijnen achtingswaardigen ambtgenoot *Clifford* in het midden gebragt; de ministeriele antwoorden komen hem, ten aanzien van een groot aantal tegenwerpingen der afdeelingen, onvoldoende voor. Hij zal nadere inlichtingen afwachten, om daarnaar zijne stem te bepalen. Hij heeft, even als de heer *Clifford*, in het Hollandsch gesproken.

De heer *Surmont de Volsberghe* is van oordeel, dat de uitgaven van de twee jagt-departementen nutteloos zijn. Hij betreurt den ongunstigen staat der branderijen in de zuidelijke provincien, en kan niet berusten in de antwoorden, door het ministerie dienaangaande gegeven. De wetten, waarbij een nieuw stelsel van belastingen wordt ingevoerd, laten nog veel te wenschen over; doch dezelve zullen allengs beter worden; reeds hebben de deficits, waarover wij ons in vorige dienstjaren bedroefden, gelukkiglijk opgehouden. Na deze aanmerking te hebben doen voorafgaan, tracht de spreker bijzonder, de bezwaren te doen gevoelen van de maatregelen, door het Gouvernement onlangs ten aanzien van het onderwijs genomen. Het *collegium philosophicum* te Leuven, bij koninklijk besluit van den 14. Junij ll. daargesteld, kan zijne goedkeuring niet wegdragen. Volgens het gevoelen van den spreker, beantwoorden de middelen van uitvoer niet aan de edele bedoelingen van den Monarch, en zou de geopperde meening, dat is, het gevoelen van verlichte mannen, van lieden, die voor rust en orde zijn, en hunnen Vorst en Vaderland beminnen, strijdig wezen met deze nieuwe inrigtingen, welke even zeer zouden strijden tegen art. 190 der grondwet, waarbij de vrijheid van godsdienstige gevoelens aan elk en een iegelijk wordt gewaarborgd. Hij klaagt overigens, dat de geestelijke overheid geenen invloed oefent op de benoemingen der professoren in dit collegie, en merkt aan, dat er geene noodzakelijkheid bestond, om hetzelve daar te stellen. Hij ziet daarvan ook de nuttigheid niet in; maar is integendeel van gevoelen, dat hetzelve geschikt is, om de gemoederen te verontrusten. De spreker zoude eenige verbeteringen in het onderwijs op de seminarien zelve de voorkeur gegeven hebben. Hij eindigt zijne redevoering met den wensch, dat de Koning aan de gemaakte aanmerkingen gehoor verleenen, en het besluit van den 14. Junij ll. intrekken moge. Dit een en ander zal hem zijne toestemming aan de voorgedragene wetten niet doen weigeren.

De heer *Goelens* kan dezelve niet aannemen, omdat zij, naar zijn gevoelen, strijden met art. 198 der grondwet, hetwelk alle voorregten in zake der belastingen verbiedt; intusschen staat men die toe door de admodiatie op het gemaal; want gezetene lieden, die in behoeftige gemeenten wonen, betalen meer dan de soodanigen, die in welvarende gemeenten woonachtig zijn. Krachtens de wet op het gemaal, kan iemand niet hooger worden aangeslagen, dan tegen eene gulden veertig centen; ingevolge de admodiatie zoude deze schatting op sommige plaatsen zeer verhoogd kunnen worden. Het maximum der belasting op het gemaal per hoofd, zoo als dat bij de besluiten op de admodiatie is bepaald, staat in geen verband met de wet. Overigens had hij gewenscht, dat de grondbelasting, ten behoeve van den landbouw, verminderd ware geworden. Eindelijk is hij van gevoelen, dat het nieuw aangenomen stelsel van belastingen op de branderijen voor de zuidelijke provincien nadeelig is. Daar de tegenwoordige ontwerpen van wetten deze bezwaren niet wegnemen, kunnen dezelve zijne goedkeuring niet wegdragen.

De heer *de Gerlache* spreekt uitvoerig omtrent de zwarigheden, welke hij in de oprigting van het *collegium philosophicum* meent te vinden. De opvoeding, zegt hij, omvat den geheelen mensch; dezelve behoort dus tot de pligten van den huisvader; men moet hem de zorg daarover toevertrouwen, dienaangaande volkomene vrijheid laten en in geen geval de wet voorschrijven, zoo als het besluit van den 14. Junij ll. zulks in zake der opvoeding doet; het gouvernement moet hieromtrent onzijdig blijven en volkomene vrijheid laten. Vóór de regering van *Buonaparte*, was het openbaar onderwijs in Frankrijk niet aan het gouvernement onderworpen. Overigens is hij, ten aanzien der middelen van uitvoering van het bedoelde besluit, van hetzelfde gevoelen als de heer *Surmont*; hij meent, dat dezelve niet beantwoorden aan de edelmoedige en menschlievende bedoelingen van den Souverein; onder anderen keurt hij af, dat de professoren zonder tusschenkomst der geestelijke overheid benoemd worden, en dat op het *collegium philosophicum* onderwijs wordt gegeven in het kanonyke regt en in de kerkelijke geschiedenis, welk een en ander, naar zijn oordeel, tot de godgeleerde studie behoort. Hij maakt nog eenige andere aanmerkingen, en meent, dat zijn pligt medebrengt, om met gepaste rondborstigheid over deze zaak te spreken. Dit alles intusschen belet niet, dat hij *voor* de tegenwoordige ontwerpen zal stemmen.

De baron *de Secus* bepaalt zich ook voornamelijk bij het *collegium philosophicum* en spreekt volkomen in denzelfden geest, als zijne ambtgenooten *Surmont* en *de Gerlache*; hij is insgelijks van oordeel, dat de daarstelling van dit collegie niet bestaanbaar is met art. 190 en 191 der grondwet, waarbij de vrijheid van alle godsdienstige gevoelens gewaarborgd wordt. Overigens denkt hij met den heer *Goelens* eenstemmig opzigtens de admodiatie op het gemaal, welke hij in tweestrijd beschouwt met de wet, als welke niet wil, dat meer dan *f* 1:40 per hoofd zal betaald worden. Hij zal tegenstemmen.

De heer *Fallon* herhaalt de gemaakte aanmerkingen, nopens de bezwaren van overschrijvingen, zoo als die bij de onderhavige wetten worden voorgedragen; gelijk mede opzigtens de admodiatie op het gemaal en de branderijen; doch ten aanzien van het *collegium philosophicum*, verschilt hij mét zijne ambtgenooten in gevoelen. Met genoegen zag hij eene vermeerdering van uitgaven voor het openbaar onderwijs, en hij is van oordeel, dat de beraadslaging van heden voldoende zal wezen, om den hoofdelijken aanslag voor de belasting op het gemaal ingevolge de wet te doen regelen. Hij hoopt nog op andere verbeteringen in het stelsel van belastingen en zal ten gunste der voorgestelde wetten stemmen.

Het is ongeveer 4 ure. De zitting wordt opgeheven en tot morgen voormiddag ten 10 ure geadjourneerd.

Zitting van den 14. December.

Opening ten half elf ure. De tribunes zijn vol toeschouwers.

De hoofden der departementen van algemeen bestuur, die gisteren tegenwoordig waren, zijn het ook heden. Z. K. H. de prins van Oranje is in zijne loge.

De discussie over de wetten van de staatsbegrooting wordt hervat.

Het woord is aan den heer *Marechal*. Hij wenschte eene grootere bezuiniging van uitgaven en de afschaffing der beide departementen van de jagt, die hem geheel nutteloos voorkomen. De overschrijving van sommen van de jaarlijksche op de tienjarige begrooting komt hem strijdig met de grondwet voor, en kan derhalve zijne goedkeuring niet wegdragen. Wat de admodiatie op het gemaal betreft, deelt hij het gevoelen van den heer *Goelens*. Hij zal tegen de staatsbegrooting stemmen.

De heer *van Sassen van Ysselt* beweert, dat het *collegium philosophicum* eene ongrondwettige instelling is. Hij treedt daaromtrent in vele bijzonderheden. Hij heeft daarom zijne stem niet gegeven aan het adres der staten-generaal, in antwoord op 's konings aanspraak, bij de opening der tegenwoordige sessie. Hij staaft onder anderen zijn gevoelen met eenen brief van een bisschop, van 11 Julij 1575, en wijdt zeer uit over het concilie van Trente, welks beschikkingen omtrent de bisschoppelijke seminarien en het openbaar onderwijs hij aanhaalt; de Fransche revolutie heeft alles omvergeworpen; dan in 1814 en 1815 is men tot de goede beginselen teruggekeerd. Het besluit des konings van 18 Julij 1815 gaf blijken van de beste gezindheden ten aanzien der katholijken. Na eene lange geschiedkundige bespiegeling te dezer zake, komt hij op het *collegium philosophicum* terug. Hij keurt ten sterkste af, dat de kerkelijke geschiedenis en het kanonijke regt onder de aldaar te onderwijzen wetenschappen gerangschikt zijn, wijl, volgens den spreker, die wetenschappen in het naauwste verband met de theologische studien staan, en al hetgeen deze betreft noodwendig de zaak der bisschoppen en niet van het staatsbestuur is. Volgens den spreker, zou de oprigting van dit collegie inbreuk op de onderlijke magt

maken, welker regten hij ontwikkelt, beginnende met de aanhaling der oude wetten daaromtrent. Na eene vergelijking van de oude stelsels van onderwijs met het tegenwoordige, roept hij uit: *toen liberaliteit; thans verdrukking!* De Vergadering toont zich ongeduldig. De redenaar eindigt, na meer dan een uur alleen over het *collegium philosophicum* gesproken te hebben.

De heer *de Moor* bestrijdt het eerste ontwerp van wet nopens de staatsbegrooting, wegens de overschrijving op de tienjarige begrooting van eenige jaarlijksche uitgaven, die niet vooraf aan de beraadslaging van de staten generaal onderworpen zijn, gelijk de grondwet wil. Nogtans gelooft hij, dat door ze thans aan te nemen en de overschrijving in te willigen niet tegen de grondwet gehandeld wordt, hetgeen alleen het geval zou zijn, indien de overschrijving zonder toestemming der staten-generaal geschiedde. Voorts zegt hij, dat hij geen lust heeft om in het gisteren geopende strijdperk te treden, ten aanzien van het *collegium philosophicum* en de afschaffing van eenige niet geautoriseerde scholen. Zeer veel ongegronde en hersenschimmige vrees is er geuit, met zoodanige overdrijving, als zeer geschikt is om de publieke opinie te misleiden. Hij vindt geenszins goed, dat men in zaken van het onderwijs en de godsdienst de grondstelling des handels »laten begaan" zou volgen, en vraagt hun, die ze gepredikt hebben, of zij niet bemerken, dat men volgens die leer en het regt ter andere zijde, ook (gelijk de beroemde *Dupin* gezegd heeft) »den koning der Nederlanden zijnen schepter tegen kerkelijke overmagt moet laten verdedigen" eene leer, welke des te billijker en heilzamer is, daar zij op art. 196 en 226 der grondwet rust. De spreker ziet voorts met genoegen, in plaats van een te kort, ruim drie millioen uitgaaf minder dan op de vorige begrooting, ten gevolge waarvan de schatpligtigen *f* 353,959 minder betalen zullen, en het amortisatie-sijndicaat eene verligting van het overschot zal ondervinden.

De heer *Geelhand Dellafaille* ziet van het woord af.

De heer *Beelaerts* merkt aan, dat al hetgeen in deze zitting over het *collegium philosophicum* is gezegd te onpas is, wijl er geene aanleiding is, om de regten van de onderlijke magt, welke zouden geschonden zijn, te onderzoeken, noch de regten der bisschoppen aangaande het openbaar onderwijs, hetwelk, bij art. 226 der grondwet, aan de zorg des *gouvernements* toevertrouwd is. Daar echter onderscheidene sprekers over de oprigting van dit collegie gevoelens hebben geuit, die tegen hetzelve zijn, en zij zich uitsluitend met die zaak hebben bezig gehouden, oordeelt hij daarop te moeten antwoorden. Derhalve onderzoekt hij den zin van art. 190, 196 en 226 der grondwet, en betoogt dat deze wet, terwijl zij aan allen vrijheid van godsdienstige gevoelens waarborgt, nogtans de zorg over het openbaar onderwijs aan het gouvernement opdraagt, zoodat het gouvernement, bij de oprigting van het *collegium philosophicum* enkel van een grondwettig regt heeft gebruik gemaakt, en men dus groot ongelijk heeft te zeggen, dat de daarstelling van dit collegie inbreuk op de grondwet maakt. — De overschrijving van *f* 500,000 van de jaarlijksche op de tienjarige begrooting keurt hij goed, ingevolge art. 127 der grondwet. Hij doorloopt de verschillende posten van uitgaaf en vindt die voor het departement van justitie zeer matig. Hier merkt de spreker aan, dat deze uitgaven welra tot de tienjarige begrooting zullen overgaan, *daar de organisatie der regterlijke magt eerlang zal moeten plaats hebben.* Hij keurt de uitgaaf voor de academie te Lijden goed. Wie kan aan de gedenkwaardige belegering, aan den grond der vestiging van eene academie aldaar denken, zonder die uitgaven goed te keuren? Maar zoo is het niet gelegen met de uitgaven voor het athenæum te Franeker. De redenaar oordeelt, dat zij ten laste der provincie of der stad moesten zijn, even als die van Amsterdam en Brussel, en niet ten laste der schatkist. Met genoegen heeft hij gezien, dat voor de laatste maal uitgaven voor het groote Noord-Hollandsche kanaal ingebragt zijn. Hij wenscht, dat er ook een groot kanaal voor Zuid-Holland moge komen, waaruit de steden Rotterdam en Schiedam groot voordeel zouden trekken. — De uitgaven voor het departement van marine keurt hij zeer goed. Hij herinnert bij deze gelegenheid de grootsche daden onzer voorvaderen, wier vloten Chattam in brand gestoken, en zich in de Sond eenen doortogt gebaand hebben, met eene dapperheid, welke de geschiedenis roemt. — Aangaande het departement van financien, kan hij de door het Gouvernement bijgebragte redenen, opzigtelijk de *f* 1.100,000 voor invorderings-kosten der belastingen niet goedkeuren. Voor het volgende jaar verlangt hij eene specificatie dezer onkosten. — Eene algemeene wet op de jagt zou wenschelijk zijn; maar het maken derzelve is moeijelijker dan men denkt. Hij bedilt de uitgaven van het departement van oorlog niet; maar vraagt, of die voor de grens-vestingen der zuidelijke provincien niet zouden kunnen besnoeid worden? Hij vraagt, of zij niet te groot zijn ter bereiking van het oogmerk? Indien er oneerlijkheid heeft plaats gehad, zullen de schuldigen ongetwijfeld gestraft worden. Ten slotte geeft hij, gelijk vele andere sprekers, den wensch te kennen, dat de vermindering der opcenten voortaan andere belastingen, dan die van het gemaal, moge ten deel vallen, inzonderheid de grondbelasting, in het belang des landbouws. Hij zal voor de wetten stemmen.

De heer *le Hon* merkt aan, dat men bij gelegenheid der staats-begrooting over alle takken van bestuur kan spreken. Na deze algemeene aanmerking, treedt hij in bijzonderheden over de staats-begrooting van 1826. Hij verklaart zich sterk tegen de personele belasting, welke in hare wijze van heffing het meeste drukt. Wijders deelt hij het gevoelen van anderen, dat de besluiten over de admodiatie van het gemaal met de wet strijden. Hij wenschte, dat de geheele belasting op het gemaal afgeschaft wierd. Dit is het algemeene verlangen in de zuidelijke provincien, waar men ieder oogenblik hoort zeggen: *wat zouden wij gelukkig zijn, indien de belasting op het gemaal er niet was!* Hier maalt de spreker een treffend tafereel van den gelukkigen toestand, waarin het koningrijk der Nederlanden zich bevindt, en onder de weldaden van het gouvernement, telt hij inzonderheid de zorg voor het openbaar onderwijs, dat in de zuidelijke provincien vooral snelle vorderingen maakt, wat er ook vreemde schrijvers van zeggen mogen, wier laster en hoon de spreker veracht. Het is waar, eene duistere zijde heeft zich vertoond; de vrees van eenige leden is achtenswaardig; dan de koning heeft ze gehoord; laat ons gerust zijn. Men heeft overdreven, laat ons tegen overdrijving op onze hoede zijn; want die bederft alles.

(*Het vervolg dezer zitting zullen wij in onze volgende mededeelen.*)

Zitting van den 15. December.

Opening der zitting ten elf ure. De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De tribunes zijn weder even vol, als in de vorige zittingen.

De ministers zijn tegenwoordig.

De heer *van Toulon* heeft het woord en spreekt in het Hollandsch. Hij had, ten aanzien van de aanmerking door zijne sectie gemaakt, wegens de vermindering van de opcenten op het gemaal, een ander antwoord verwacht; hetzelve is hem voorgekomen niet voldoende te zijn, en hij gelooft nog steeds, dat in de steden de bakkers daarvan meer voordeel zullen hebben dan de burgers. Hij wacht daarom nog nadere inlichtingen van den minister. Hij had gewenscht, dat er niet ware gesproken geworden over het *collegium philosophicum.* Hij zal *voor* de wetten stemmen.

De heer *van Alphen* (in het Fransch) maakt eenige algemeene bedenkingen over den staat van onzen koophandel, en merkt aan, dat de hooge regten denzelven belemmeren. Hij oordeelt, dat de verordeningen der grondwet, aangaande het openbaar onderwijs, zeer verstandig zijn, en dat men van daar moet uitgaan, om, met grond, over de oprigting van het *collegium philosophicum* te oordeelen. Het hoofd van den Staat moet het openbaar onderwijs leiden in den geest der grondwet, en deze wil, dat het onderwijs sta onder oppertoevoorzigt van het gouvernement. Hij zal *voor* de wetten stemmen.

De heer *de Roisin* is van gevoelen, dat de landbouw nog meer kan worden aangemoedigd, en dat de admodiatie op het gemaal bijna even drukkende is, als de heffing van die belasting bij collecte. Hij zal nadere inlichtingen afwachten.

De heer *van der Goes* (in het Hollandsch). Hij beschouwt de overschrijving van uitgave van het jaarlijksche budjet op het tienjarige, als hoogst gevaarlijk in derzelver gevolgen. Hij zal daarom *tegen* de wetten stemmen.

De heer *van Utenhoven* (in het Fransch). Hij spreekt ten voordeele van het *collegium philosophicum.* Hij ondersteunt hetgeen de heer *Beelaerts* heeft gezegd. De redenaar was niet van voornemen te spreken.

De heer *de Stassart* verlangt, dat men niet meer spreke van het *collegium philosophicum.*

Dit wordt aangenomen en besloten, dat er niet meer daarover zal worden gesproken; daarom ziet ook de heer *Metelerkamp* van het woord af.

NOTIFICATIE.

De GOUVERNEUR DER PROVINCIE *GELDERLAND*, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den Heer Opperjagermeester van Zijne Majesteit, Opperhoutvester voor de Noordelijke Provincien, d. d. 14 dezer, No. 11, daarbij te kennen gevende, zich ten aanzien van het sluiten der Jagt in een gedeelte dezer Provincie te defereren van het gevoelen van Heeren Gedeputeerde Staten;

Gelet op Hun Ed. Gr. Achtb. besluit van heden.

Brengt ter kennis van de ingezetenen dezer Provincie, dat door Heeren Gedeputeerde Staten, met goedvinden van Zijne Excellentie den Heer Opperhoutvester voornoemd, de Jagt in het eerste Jagt-District, bevattende de ressorten *Overbetuwe*, *Rijk van Nijmegen*, *Nederbetuwe*, *Maas en Waal*, *Tielerwaard*, *Boemelerwaard*, *Buren en Culenborg*, benevens de steden *Nijmegen*, *Tiel*, *Z. Bommel en Culenborg*, bij Publicatie dezes gesloten wordt.

En zal deze, door de zorg van de respectieve Burgemeesteren, Wethouders en Assessoren, binnen de bedoelde Gemeenten worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts in de Arnhemsche Courant worden geinsereerd.

Arnhem, den 16. December 1825.

De Gouverneur voornoemd,
VAN HEECKEREN VAN KEL

SCHOUWBURG TE ARNHEM,

Onder Directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH.

Op Zaturdag den 17. December 1825.

TOT MIDDERNACHT, OF LIST TEGEN LIST,

Groot en Beroemd Blijspel, naar het Fransche *Guerre Ouverte Ruse contre Ruse*, gevolgd door *Bartholomeus Rulofs.*

Na hetzelve:

DE BEDROGEN BAKKER, OF DE VERBRANDE ARLEQUIN, Ballet Pantomime, in twee Acten, versierd met daartoe vervaardigde Nieuwe Machines, Decoratien en Changementen.

ROTTERDAM, den 14. December 1825.

Heden overleed alhier, op den Huize VREDESTEIN, Mejufvrouw *H. J. E. GODEFROY*, in den Ouderdom van even 24 Jaren.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Naastbestaanden en Vrienden. Volgens begeerte van de Overledene, zullen door de Familie geene uiterlijke teekenen van Rouw worden aangenomen.

---

† † † PUBLIEKE VERKOOPING, op den 20. December 1825, des voormiddags ten 10 ure, in den *Eikenboom* te *Loenen*, van 17 Percelen Zware BEUKEN-BOOMEN, 29 dito DENNEN, als and BRANDHOUT en TURF. Nadere informatien ten Kantore van den Notaris Mr. *VAN HUGENPOTH*, te *Arnhem.*

§ § § De Deurwaarder *PIETER BOONZAIER* zal, krachtens authorisatie van Mijnheer den President der Regtbank, te *Arnhem*, op Dingsdag den 20. December aanstaande, des voormiddags ten *tien* ure, ten huize en ter rekwisitie van *DERK EVERS*, Oud-Rentmeester, wonende te *Arnhem*, in de Oeverstraat, als benificiaire Erfgenaam van wijlen zijnen Broeder *JAN EVERS*, verkoopen: MEUBILAIRE GOEDEREN, als: STOELEN, TAFELS, BEDDEN, KOPER, TIN, BLIK, SCHILDERYEN, AARDEWERK, KISTEN, KASTEN en eenige KLEEDEREN, alsmede een Gouden en Zilver ZAKHOROLOGIE, en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt, door gemelden overledenen stervende met het hem daarin competerende aandeel nagelaten.

§ § § *BROCKMEYER MARCELL* van *Rotterdam*, is heden in het *Hôtel van Brunswijk* gearriveerd, met een brillant Assortiment van ZYDE STOFFEN, zeer schoone SHWALS, DOEKEN, BARÈGE, alle soorten van FICHUS, KANTE DOEKEN, KANTEN, CHEMISETTEN, soorten, MUTSEN, BALKLEEDEREN, naar den nieuwsten elegantsten smaak, STROOKEN, LINTEN, ZYDEN TOEREN, SCHOENEN, en hetgeen verder der tot Dames-Toilet betrekking heeft, al hetwelk tot civiele prijzen zal worden verkocht.

Zal uiterlijk tot den 24 December blijven.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.